

Fondivalitsejate sektori ülevaade III kvartal 2020

Fondivalitsejate sektori hallatavate varade kogumaht kasvas 2020. aasta kolmandas kvartalis 1,2% ning rahalises väärtuses 100 miljoni euro võrra. Sektori hallatavad varad kokku ei jõudnud tagasi 2019. aasta lõpu tasemele (kriisieelsele tasemele), kuid valitsetavate fondide maht on kriisist ikkagi taastunud. Esimese kvartali lõpus alanud langusele finantsturgudel, mille põhjuseks oli märtsis puhkenud pandeemia, järgnes kiire taastumine teises kvartalis. Kolmas kvartal aga ei toonud oodatavat kiiret tõusu, kuna olukord maailma majanduses ja finantsturgudel on habras.

Põhinäitajad	II kvartal 2020	Muutus	III kvartal 2020
Hallatavate varade maht	7,27 mlrd €	?	7,36 mlrd €
sh	5,99 mlrd €		6,20 mlrd €
sh fondide varade maht (k.a. mitteavalikud fondid)			
Fondide turuväärtuse kvartalikasv	7,7%	?	3,4%
Fondivalitsejate bilansiliste varade maht	120,4 mln €	?	123,8 mln €
Kasum	5,08 mln €	?	4,0 mln €
Omakapitali tootlus aasta baasil	16,6%	?	13,9%
Omavahendite nõude kaetus	448%	?	438%

COVID-19 kriis ja sellega seotud majanduskriis puudutas pea kõiki fondivalitsejate poolt pakutavaid äriiine. Kolmandas kvartalis näitasid äriiinid erinevaid trende. Valitsetavate fondide maht kasvas kolmandas kvartalis 3,4% ja 204 miljoni euro võrra ning ületas kindlalt 2019. aasta lõpu taset. Teiste fondide varade investeerimine mandaadi alusel, mis on mahu poolest teine äriiini, kukkus kolmandas kvartalis 11,3% ning jõudis tagasi esimese kvartali tasemele, mis oli ühtlasi ka viimaste aastate madalaim punkt. Väärtpaberiportfelli valitsemise äriiini mahu dünaamika oli kriisi arenguga negatiivses korrelatsioonis – see kasvas esimeses kvartalis, kukkus teises ning kasvas taas kolmandas kvartalis.

Fondivalitsejate bilansiliste varade maht kasvas teist kvartalit järjest ning jõudis 2020. aasta

kolmandas kvartalis 123,8 miljoni euron, mis on peaaegu kriisieelne tase. Vaadates bilanssi detailsemalt selgub, et kasvu taga olid erinevad muudatused. Kõige rohkem kasvasid rahalised vahendid ja muud finantsinvesteeringud. Omakapital kasvas tänu eelmise kvartali kasumile. Samas finantsinvesteeringute (sh pensionifondide omaosakud) väärtus langes märgatavalt. Kolmanda kvartali kasum langes 1 miljoni euro võrra võrreldes teise kvartali 5 miljoni kasumiga. 2019. aasta kolmanda kvartali kasum oli kokku 5,6 miljonit eurot. Jooksva aasta kasum on peale kolmanda kvartali seisuga 7,3 miljonit eurot, mis on pea kaks korda väiksem number kui 2019. aasta kasum samal perioodil. Kolmandas kvartalis kukkus omakapitali tootlikkus 16,60%lt 13,97%le.

Sektori omavahendite normatiiv oli kolmanda kvartali lõpu seisuga täidetud 438% kaetusega, mis on 10% võrra madalam teise kvartali omavahendite miinimumi kaetusest. Omavahendite kaetuse languse taga on eelkõige omakapitali langus 0,9 miljonit eurot. Samal ajal kasvas ka omavahendite nõue 1% ning kõik turuosalised täitsid omavahendite normatiivi.

Peale oma fondide valitsemise pakuvad osad Eestis tegutsevad fondivalitsejad fondi vara juhtimisteenust ehk allhanget ka teistele fondidele ja finantseerimisasutustele. Eesti fondivalitsejate sektori allhanke maht kogu hallatavatest varadest moodustas septembri lõpu seisuga 14,1%.

Peamised arengusuunad ja riskid

- COVID-19 kriisi mõju kasumlikkusele nõrgenes oluliselt ja pea kõik fondivalitsejad olid kasumis. Samas oli kolmanda kvartali kasum väiksem kui eelmise aasta samal perioodil. 2020. aasta kogu sektori jooksev kasum oli 7,3 miljonit eurot.
- COVID-19 kriis avaldas mõju investeerimisfondide investeeringute väärtusele ja pensionifondide puhul ka fondivalitsejate bilansile, mis sisaldab oma pensionifondide osakuid. Kolmandas kvartalis vähenes omaosakute väärtus 3 miljonit eurot, mis mõjutas nii bilansi mahtu kui ka kasumit.
- Fondivalitsejate sektori kapitaliseeritus püsis endiselt hea. COVID-19 kriisi siseneti tugevalt kapitaliseerituna.

[Fondivalitsejate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 08.01.2021